

VELKOMMEN TIL SPORET VED PARADISSET, GEDSTED

De afmærkede ruter er 2,5 km (gul rute) og 7 km (blå rute) og kan begge forlænges med uafmærkede ruter. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. God tur!

Sporene starter fra rastepladsen ved Viborg-Løgstørvejen 30 km nord for Viborg. Der er en rute i bakkerne ved Paradiset og en rute til fjorden ved Lerkenfeldt Å-udmundingen. Der er bro over åen med mulighed for forlængelse af gåturen. Gul rute kan være lukket ved jagt (se skiltning).

1 GAMMELT VEJSYSTEM

Vejen langs stenalderhavets kystskrænter var sammen med hulveje (6) en del af det gamle vejssystem, der førte mod Viborg og hærvejen/oksevejen med forbindelse sydpå.

2 ENGEN

Engen ned mod Lovns Bredning er hævet stenalderhavbund. For omkring 7000 år siden var området dækket af havvand. Engen steg op over havoverfladen for ca. 2000 år siden. Isens tryk var delvis overstået. Strandengen helt ude ved kysten bliver fra tid til anden oversvømmet af fjorden og derved aflejres frugtbart materiale mellem planterne. Længere inde mod land ses en bræmme, hvor fjordens indvirkning ikke er så voldsom. Disse arealer kaldes strandoverdrev. Engen op mod vejen bliver delvis afgræsset af kreaturer, men hvor det ikke sker dannes strandrørsump.

3 HULVEJEN

Stien følger en gammel hulvej op over skrænten. Ad denne vej blev kreaturerne i gammel tid drevet til græsning på engen. Høet fra engen blev også kørt ad denne vej op til gårdene.

4 LOVNS BREDNING

Udsigtspunkt med kik ud over Lovns Bredning mod Lovns Halvø (med Alstrup kirke), Salling og Lundø. Mod nord ses Gl. Ullits kirke. Det lave vand i Lovns Bredning virker som en magnet på mange vade- og andefugle. Her er store mængder føde. Tidevandet afsætter næringsrigt

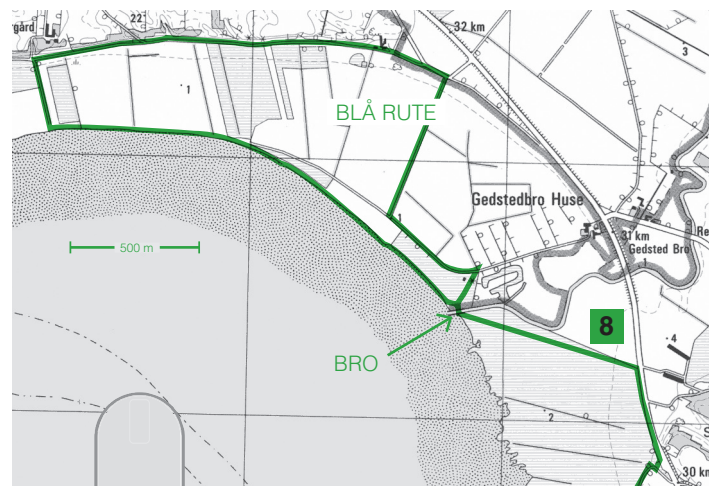
sediment, som danner grundlag for en imponerende fødekæde, der begynder med alger. Dyndsnegle, slikkrebs, sandorme og børsteorme i millionvis ender i fisk og fugle. Ude i vandet ses spredte store sten, der er ført hertil af isgletcherne som løsrevne klippestykker af grundfjeldet fra det nordlige Skandinavien.

5 PARADISSKOVEN

I Paradisskoven og krattet omkring findes et dyreliv, der er anderledes end det man finder ved kysten og strandengene. Den lille skovbevoksning har stor betydning som skjulested for harer og rådyr. De fleste af vore almindelige småfugle, som er knyttet til skov, yngler her.

I det tidlige forår dækker aurikler og anemoner skovbunden i Paradiset, som i øvrigt er en blandingsskov med bøgetræet som dominerende karaktertræ.

Det er uklart hvorfor området lokalt kaldes "Paradiset". Før omfartsvejen skar sig gennem området, blev det opfattet som et dejligt og roligt sted lidt uden for byen, og mange udflugter har i tidens løb gået hertil.

Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruterne er på sporet afmærket
med gule eller blå trekantede på pæle

6 OKSEVEJEN

Oksevejen gik her forbi. De tydelige spor efter århundredes oksedrift gennemskærer skoven. Når et spor er blevet opkørt og mudret, blev der lavet et nyt ved siden af. Vejen gik ned mod Gedstedbro, der oprindeligt var et vadested over Lerkenfeldt Å.

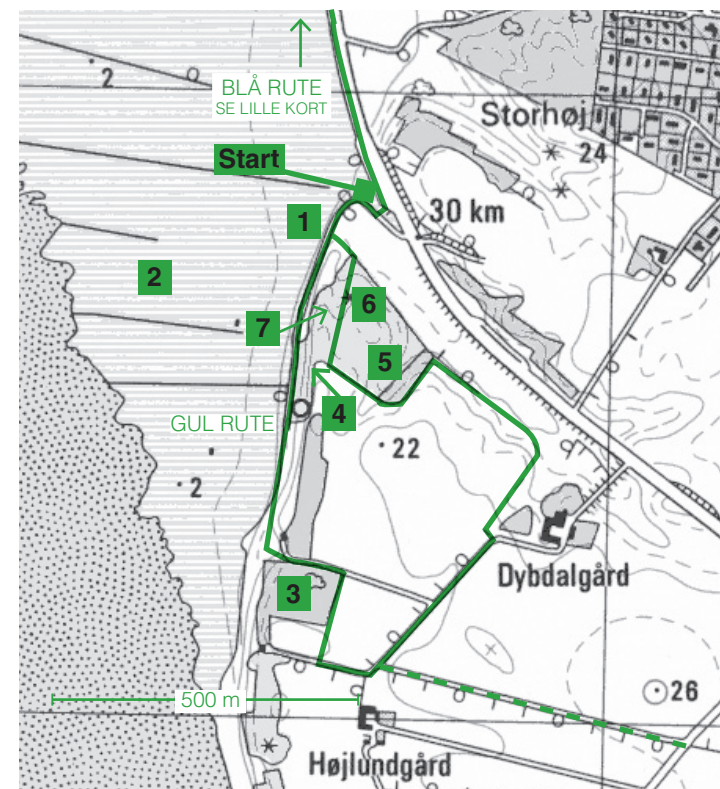

7 SKYTTEGRAVE

Lidt afslides oppe på skrænten ses rester af skyttegrave fra 2. verdenskrig. Tyske soldater var udstationeret i Gedsted, og som øvelse i at modstå en invasion blev skyttegravene lavet.

8 STRANDENGEN

Spor ud over strandengen til gangbro over Lerkenfeldt Å med mulighed for at fortsætte langs fjorden. I vinterhalvåret kan engen være meget fugtig og svær at passere.

DYR OG PLANTER

Rådyr

Rådyret er vores mindste hjort og også den mest almindelige. Lever i kanten af skove og krat. For 100 år siden var det sjældent at se et rådyr, idet det blev bekæmpet som et skadedyr.

Bøg

Bøgen kendes på sine 5-9 cm lange ægformede blade. De friske bølgeblade kan spises og smager let syrligt. Bøgetræ smager ikke af noget og tager ikke smag til sig. Derfor bruges bøg til ispinde og spækbrætter.

Hare

Stor og velkendt gnaver med store øjne og meget lange ører. Almindelig i hele landet og særligt tilknyttet til det åbne kulturlandskab. Får 3-4 kuld killinger om året, hver med 1-5 unger.

Klyde

Klyden bruger sit opadbøjede næb til at "skumme" vandoverfladen for små dyr, som den spiser. Lever ved lavvandede kyster og yngler på engen nær vandet. Rederne bliver af og til ødelagt ved oversvømmelser.

Ræv

Ræven lever overalt i Danmark i mange forskellige landskaber, både på landet og i byen. Ved hjælp af de meget udviklede sanser opsøger den føden, især små gnavere og biller.

Ryle

Rylen er en lille vade-fugl med forholdsvis langt, svagt nedadbøjet næb. Ret korte, sorte ben. Hvid underside med sort brystskjold. Rylen lever overalt i Danmark på fugtige strandenge ved lavt vand.

© Kort & Matrikelstyrelsen (G. 21.01)

Sporet ved Paradiset ligger 30 km nord for Viborg. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på inder siderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 56.68734°, 9.31840°.

HUND I SNOR

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendomme, og de har åbnet sporet for færdsel til fods. Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen. Færdsel foregår til fods og på delvis slæde stier. Der gås langs indhegninger med græssende kreaturer, som må vises hensyn. Al færdsel foregår på eget ansvar.

VIL DU VIDE MERE

Hvis du vil vide mere om området eller have en guidet tur, er du velkommen til at ringe til Hans Andersen, Gedsted, telefon 98 64 51 38.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsfor. · Landbrug & Fødevarer
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Jens Hove Jacobsen

Tegninger: Niels Heebøll og Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · E-mail spor@if.dk

WWW.SPOR.DK

SPOR0352 · Anette Larsen · 02/2010

Sporet ved Paradiset, Gedsted

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		
	Gul rute		

4 Henvisning til forklaring

SPOR I
LANDSKABET